

"ZMEDA IN NEMIR PO VSEM SVETU" - PRAVI HERRIOT

FRANCOSKI MIN. PREDSEDNIK JE VČERAJ ODPOTOVAL V ŠPANIJO SKLEPAT ZVEZE IN PRIJATELJSTVO

Zgodovinska naloga Francije je, napraviti red. — Francija se bo zavarovala pred zaščitno carino drugih dežel. — Francoski šovinisti so zelo vznemirjeni. — V Madridu bo doprinesel dokaz, kako veliko prijateljstvo goji francoski narod napram Španiji.

POINTIERS, Francija, 30. oktobra. — Pred odhodom v Madrid je imel francoski ministrski predsednik Herriot zelo značilen govor na zborovanju svojih pristašev, radikalnih socializmov.

Rekel je, da je pripravljena Francija svojo armado primeroma zmanjšati, pri tem pa zahteva jamščino za svojo varnost. Jamščina, ki jo imamo sedaj, nam deloma zadošča, toda popustili ne bomo v nobenem oziru, dokler ne dobimo novih garancij.

Dostavil je, da se bo sestal prihodnji mesec razorožitvena konferenca ter da se bo ta sestanek vršil v zelo kritičnem času.

Glede francoske trgovine je rekel ministrski predsednik, da mora francoski narod braniti svoje domače izdelke in svoje trge.

— Ako druge države nalagajo visoko carino na naše produkte, jim bomo mi odgovorili z istim orožjem. Pretirani protekcionizem je bil že prevečkrat naperjen proti Franciji.

— Dosti se je govorilo, kaj je namen mojega obiska v Španiji, — je rekel. — To govorice so bile pa polne predsodkov in nezaupanja. Ko bom jutri dospel v Madrid, bom prinesel seboj dokaze velikega in odkritosrčnega prijateljstva, ki ga goji Francija napram španskemu narodu.

Popoldne se je odpeljal proti meji, kjer ga bodo sprejeli odlični španski državniki in ga spremili v Madrid, kamor namerava jutri zjutraj dospeti.

Zelo značilna je bila njegova izjava glede stališča, ki ga zavzema Francija napram razorožitvi.

— Francija se bavi z mislijo, če je mogoče dobiti tako vlado, ki bo narodu — našemu narodu v prvi vrsti, kojega branilci smo mi — zagotovila pravo delovati v miru. Ako to ni mogoče, moramo začeti tekmovali v oboroževanju, kar bi pomenjalo za vse skupaj propast.

— Štirinajst let je že minilo izza svetovne vojne, pa vladata na svetu še vedno zmeda in nemir. Vse je ogroženo, kar nam je ostalo od civilizacije, svobode in humanitarnosti. Naša naloga je vsled tega ugotoviti, če se zamore stara Evropa bojevati proti takim razmeram, ki jih morejo prenašati le ljudje, ki nimajo v sebi nobene energije.

— Francija je ponovno izdala na svet poziv za pravičnost. Ako bi Francija, ki ima dar za razjasnitev in ki ima velike izkušnje v borbi, ne poskušala razvozlati težavnih problemov sedanjosti, bi se vse kakor izneverila svoji zgodovinski nalogi. Naši predlogi naj bodo že vsaj dokaz junaške odločnosti.

Z ozirom na gospodarski položaj je rekel Herriot: — Mi smo prisiljeni uvažati neizmerne množine surovin, predvsem bombaža, bakra in petroleja. Če hočemo plačati za to blago, moramo izvažati naše pridelke, predvsem vino in razne luksuzne predmete.

— Če hočemo, da bodo drugi narodi kupovali od nas, jim moramo dovoliti dostop do naših trgov. Naš namen ni, zavzeti napram drugim deželam agresivno stališče. Mi stremimo po politiki enotnosti, ki bo temeljila na enakosti koncesij, prednosti in primerne carinsko-političnega ravnanja.

SAN SEBASTIAN, Španija, 30. oktobra. — Nocoj je dospel v tukajšnje mesto francoski ministrski predsednik Herriot. Imel je kratek nagovor, v katerem

Predsednik močno zastražen v New Yorku

KAROL SE BO POBOTAL S SVOJO ŽENO

Kralj jo prosi, da zaradi sina obdrži naslov kraljice. — Ministrski svet ji bo dovolil \$50,000 na leto.

Bukarešta, Romunija, 30. okt. Nek visok uradnik je rekel, da se je izboljšala možnost, da se zopet pobotata kralj Karol in princesa Helena, ki se je ločila od kralja leta 1928, ko je kralj Karol živel z gospo Lupescu v Parizu.

Ministrski svet, ki se je posvetoval s kraljem in princeso Heleno, ji je sporočil, da bo vlada ustregla njenim zahtevam glede letne plače in bo dobivala \$50,000 na leto.

Kralj Karol je odločno zavrgel predlog ministrskega sveta, da bi se Heleni odvzel naslov kraljice in nazivanje "vaše veličanstvo". Rekel je, da mora princesa obdržati svoj naslov zaradi njunega sina prestolonaslednika princea Mihaela.

Vedno pa še vlada prebir zaraadi vzgoje princea Mihaela. Princeasa Helena zatrjuje, da ima vso pravico vzgojevati sina. Zahtevala je, da ji vlada izplačuje sinovo letno plačo v znesku \$60,000, toda ministrski svet je njeno zahtevo zavrnil.

STALIN ZAPIRA UPORNIKE

Aretiranih je bilo na 800 upornikov proti Stalinovi vladi. — Najbrže bodo pregnani v Sibirijo.

Variava, Poljska, 30. oktobra. Nad 800 revolucionarjev, ki so se dvignili proti vladi diktatorja Josipa Stalina, je bilo aretiranih v Moskvi in bodo največini pregnani v divje kraje Sibirijske.

Vsi aretirani so pristaši izgnanega Leona Trockega in 24 komunističnih voditeljev je bilo izključenih iz komunistične stranke.

Med izgnanimi sta bila najuplívnejša voditelja, ki sta imela največ zaslug pri ustanovitvi ruske sovjetske republike ob strani Nikolaja Lenina, Kamev in Zinovjev.

Navzile zanikanju sovjetske vlade so detektivski izsledili po celi Rusiji zelo razširjeno zaroto proti Stalinovi vladi.

BREZPOSELNI V FRANCIJI

Pariz, Francija, 30. oktobra. — Delavsko ministrstvo je naznanilo, da sedaj ob nastopu zime skrbi vlada za 249.727 brezposelnih v primeri z 51,054 v istem času lanskega leta.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

NEMČIJA NOČE BITI KRIVA

Nemčija zahteva enako stališče z drugimi državami. — Narod zahteva, da je oproščen krivde, da je povzročil vojno.

Berlin, Nemčija, 30. oktobra. Nemška zahteva za enako stališče med drugimi narodi ima veliko oporo med narodom, ki zahteva, da mora biti nemški narod opran obodolžbe, da je zakrivil svetovno vojno.

Narodni socialisti (fašisti) zahtevajo, da je narodna čast oprana in da Nemei zopet postanejo kot svobodni narod.

Posebno v pokrajinah, kjer imajo fašisti večino, so mogli navdušiti ljudstvo, da zahteva svoje upravičene in tudi namišljene pravice.

Ko so fašisti po Turingiji agitirali za svoje nazore, so naslednjega dne učitelji govorili v šolah:

— Nasprofujite temu, kar so si izmislili sovražniki Nemčije, da nas osramotijo za vse čase.

Nato je bila učencem prebrana točka v versailleski pogodbi o krivdi Nemčije.

In tedaj so morali učenci skupno odgovoriti: — Naj ta madež boli naše duše do časa, ko napoči dan naše časti in svobode.

Tako so fašisti dosegli v Turingiji, da na vsako odposlano pismo pritise pošta pečat z napisom: — Kdorkoli trdi, da je Nemčija odgovorna za vojno, je lažnik.

Tudi na vseučiliščih stavijo dijakom profesorji vprašanja glede nemške krivde za vojno, jim preberejo odstavek iz mirovne pogodbe in zahtevajo, da odgovore po svojem prepričanju.

LJUBEZEN PO BUŠLIJH

Stevenspoint, Wis., 28. oktobra. — Sodnik P. E. Webster je vpeljal nov način plačevanja ločenih ženi, ker je ločeni mož za plačilo navedel naslednje predmete:

Enega zaklanoga, 80 funtov težkega prašiča, šest karfijol, šest glav zelja, tri bušlje krompirja, šest unč buč in en sod ržene moke.

— Da, to bom dal in v sod bom vrzel še nekaj melon za otroke, — je rekel mož.

BOLIVILJSKI KONGRES NE MORE ZBOROVATI

La Paz, Bolivija, 30. oktobra. Bolivijška javnost je zelo razburjena vsled nezmoglosti vlade v bojih s Paragvajem. Velika množica se je zbrala pred narodno zbornico in je zaprla vrata, vsled česar so se morali poslanci zbrati v drugem poslopju. Prirediti hočejo nove shode in zahtevati, da predsednik razpusti poslansko zbornico.

MRZLIČNO OBOROŽEVANJE NA JAPONSKEM

Municijske tovarne zelo zaposlene. — Hoče imeti večjo bojno mornarico. — Proračun za armado bo podvojen.

Tokio, Japonska, 30. oktobra. Japonska vlada drži zelo veliko tajnost vsebine japonskih predlogov glede razorožitve, katere je bila poslana japonskemu poslaniku v Londonu, Tsuneo Matsudaira, da jo predloži razorožitveni konferenci v Ženevi. Japonski predlogi se mnogo razlikujejo od ameriških in angleških predlogov, katerih Japonska ni odobrila.

Od časa, ko so Angleži in Amerikanci predložili svoje predloge, so japonski mornariški častniki delali načrt za svoj predlog, ki naj bi bil predložen ob primeri priložnosti. Medtem ko kaže, da se bodo Združene države pogodile z Anglijo glede medsebojnih predlogov, hoče Japonska s svojimi predlogi pokazati svojo "dobro voljo" glede razorožitve.

Sedanjí čas ni primeren za Japonsko, da zmanjša svojo mornarico in armado, kajti vojaški voditelji zavzemajo popolnoma nasprotno stališče.

Mornarična in armada zahtevata za prihodnje leto \$220,000,000, ali dvojni znesek lanskega leta. Mogoče bo ta znesek v proračunu kaj znižan, toda bo vseeno imel rekordno številko v mirnem času.

Vojaške priprave se nadaljujejo v polnem obsegu. Armada in bojna mornarica sta bili zadnje leto podvojeni; tovarne za aeroplanje in municijo delajo polni čas.

Armada zahteva večji prispevek zaradi Mandžurije, mornarica pa, ker je vsled londonske pogodbe njena obrambna sila zmanjšana.

Japonska ni zadovoljna s številom pomožnih ladij, ki jih je določila londonska konferenca, namreč v sorazmerju 6.3 proti 10 za Združene države in 10.2 za Anglijo. Na londonski konferenci si je Japonska pridržala zahtevo, da leta 1935 večji odstotek, toda že zdaj skuša Japonska dobiti večji odstotek v oboroženju.

Japonska je spočetka bila za odpravo ladij za prevoz aeroplanov, ker se je bala, da bi aeroplani mogli bombardirati njena mesta. Japonska ne bo nasprotovala bombardiranju, z aeroplani, toda bo gotovo zagovarjala predlog predsednika Hooverja, da se ne utrjena mesta ne smejo bombardirati.

Japonska ni zadovoljna s Hooverjevimi predlogom, da naj bi imela 35,000 ton podmorskih čolnov ter bo najbrže zahtevala, da ji je dovoljenih 60,000 ton. Japonska smatra podmorske čolnje za najboljšo obrambo proti bojnim ladjam in prevažalcem aeroplanov.

Hooverjeva grožnja, da bodo Združene države zgradile bojne ladje v smislu londonske pogodbe, ako razorožitvena konferenca v Ženevi ne bo prišla do zaželjenega uspeha, je le malo vplivala na japonsko vojaško javnost.

POLICIJA BO SKUŠALA PREKRIŽATI RADIKALCEM RAČUNE

Nocoj bo govoril v Madison Square Garden predsednik Hoover. To bo baje njegov najbolj pomemben govor, v katerem se bo poslužil vseh sredstev, da pridobi volilce na svojo stran. Ker so se razširili govorice, da nameravajo vprizoriti komunisti proti njemu veliko demonstracijo, je izdal policijski načelnik Mulrooney vsestranske odredbe, da ne bo dobil predsednik vtisa, da mu je New York sovražen.

Vsega skupaj bo imel danes predsednik Hoover osem govorov, in današnji dan bo najbolj naporen v njegovi kampanji.

Kakorhitro so izvedele oblasti, da nameravajo vprizoriti komunisti in drugi radikali veliko protestno demonstracijo, je dospelo v New York več uradnikov tajne službe in justičnega urada.

Predsednik Hoover bo dospel na Pennsylvania postajo pet minut po šesti uri. Postajo bo stražilo potsto uniformiranih policistov in dvesto detektivov.

Njegov avtomobil bo spremljal v Waldorf Astoria hotel petindvajset policistov na motornih kolesih in deset policistov na konjih.

V Madison Square Garden je prostora za dvaindvajset tisoč oseb. Še enkrat toliko jih je prišlo za vstopnice, pa se bodo morali zadovoljiti s tem, da bodo poslušali Hooverja na radio.

Njegov nocojšnji govor bo tvoril višek njegove kampanje.

Baje bo odgovoril na vse Smithove in Rooseveltove napade ter skušal ovreči njune trditve.

Razen njega bo govoril tudi republikanski kandidat za governersko mesto, Donovan.

AMERIŠKA POMOČ KITAJSKI

Peiping, Kitajka, 30. oktobra. Dr. David A. Brown iz New Yorka se je vrnil iz Saratsi kot načelnik mednarodne komisije za pomoč lačnim. Tam je nadzoroval namakalne naprave, ki so bile zgrajene z ameriškim denarjem in je bilo pri tem pridobljenih za obdelovanje 250,000 akrov zemlje.

Dr. Brown je bil zelo zadovoljen z uspehom in pravi, da je governor provincije Sulyuan, general Fu Tsaoji izjavil, da je Amerika rešila več desetisoč življenj in omogočila, da se je sedem milijonov Kitajcev moglo preseliti v kraje, kjer je prej skozi več sto letj vladala lakota, kar je od sedaj naprej izključeno.

— Amerika bi morala v času depresije naložiti svoj kapital na gotovih in trajnih trgih za svoje izdelke, — je rekel dr. Brown. — Večja nesreča ne more zadeti kitajskega naroda, kot tedaj, ako Amerika odtegne svojo pomoč za lakoto, ki se pojavlja vsako leto.

Narodite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

BREZPOSELNOST V ITALIJI

V septembru je naraslo število brezposelnih za 4000. — Italijani so navajeni na slabe čase.

Rim, Italija, 30. oktobra. — Slabi časi v kratki zgodovini italijanskega kraljestva niso nič novega. V zadnjih petdesetih letih, odkar je Italija postavila samostojno kraljestvo, je bilo več slabih kot pa dobrih let. Zato v Italiji ni toliko slišati pritožb zaradi depresije in tudi Italijani v splošnem ne občutijo slabih razmer kot drugi narodi.

Pred nedavnim časom je izjavil nek italijanski minister, da ni depresije, kar se tiče Italije. Rekel je, da so sedanje slabe razmere samo normalni prehod v zdrave in dobre razmere iz bolne dobe, ko je bil trg prenapolnjen z blagom.

Ravno v sedanji dobi je dosegla depresija v Italiji svoj višek in število brezposelnih je v oktobru naraslo za 4000. Ta pojav se ponavlja vsako leto v tem letnem času, ker je delo na poljih opravljeno.

Po zadnjih statističnih podatkih je bilo 30. septembra 949,000 brezposelnih, 31. avgusta pa 945 tisoč. Ta mali narastek je gotovo posledica obilnega dela pri javnih zgradbah, katere so hoteli dogotoviti za desetletnico fašizma, katero ravno sedaj obhajajo. Brezdomno bo v zimskih mesecih brezposelnost znatno narasčala, dasi ne tako kot lansko leto ob tem času.

Med 949,000 brezposelnimi je 710,000 moških in 229,000 žensk. Od vseh teh jih 279,000 dobiva podporo od zavarovalnice proti brezposelnosti. Ostale brezposelne pa podpirajo razne dobrodelne organizacije, katere posebno podpira fašistična stranka.

SMRT VSLED ŽEJE V BOJU

Asuncion, Paragvaj, 30. oktobra. — Vojno ministrstvo naznaja, da se je v spornem ozemlju Chaco vsled žeje umrlo 100 bolivijskih vojakov. Paragvajski vojakji so jih našli mrtve v džunglah.

Ko so trije bolivijski ujetniki naznanili paragvajskemu poveljstvu, da se je v džunglah izgubilo 170 vojakov in častnikov, je paragvajsko poveljstvo takoj poslalo oddelek svojih vojakov z vodo, hrano in zdravili.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

For one year in advance	For New York for one year	\$7.00
For one year in advance	For one year in advance	\$3.00
For one year in advance	For one year in advance	\$3.00
For one year in advance	For one year in advance	\$3.00
For one year in advance	For one year in advance	\$3.00

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izven nedelj in praznikov.
Dopolnjen brez dodatne plačnine se ne pridružuje. Denar naj se blagoviti
političarji po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se
nam tudi prejeto bivališče naznanja, da hitreje naložimo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 2-3878

KOROŠKA, PRIMORSKA IN ŠTAJERSKA

Le malo ozemlja, ki je bilo v svetovni vojni z orožjem pridobljeno, je ostalo v rokah zavojevalcev.

Nemci so si v prvih letih vojne priborili velik del Severne Francije in vso Belgijo, na dočim so na Vzhodu zasedli precejšen kos Rusije.

Avstrija je vdrla v Romunijo ter zavojevala vso Srbijo. In avstrijsko vojaštvo je imelo svoje trdne postojanke v osrčju severne Italije — ob Pijavi.

Vse to je bilo pa brez pomena. Ne vojna, pač pa dogodki, ki so se završili neposredno po vojni, so zajamčili narodom nekako lastniško pravico nad spornimi ozemlji.

Lah, ki je v enajstih ofenzivah komaj za par pediti napredoval in se je moral slednjič umakniti daleč v svojo deželo, je po koncu vojne zasedel vso Primorsko in ves Kras, ne da bi pri tem izgubil enega vojaka ali preli kapljico krvi.

Pred dobrimi desetimi leti je šlo za Koroško, za zibel slovenstva.

Vprašanje Koroške se ni reševalo z orožjem v roki, ampak so ga reševale in rešile komisije, ki so zastran lepšega pooblastile prebivalstvo, naj samo odloči, kam hoče — na nemško ali na jugoslovansko plat.

Jugoslovanska vlada ni poznala v onih dneh niti male dobrohotne politike, ampak si je bila tako svesta zmage, da je dovoljevala svojim vojaškim in političnim zastopnikom grobo in samovoljno ravnanje s koroškim prebivalstvom.

Avstrija je v teku dolgih let z najrazličnejšimi sredstvi uničila v Koroških precej narodne zavesti.

Po vojni in za časa koroškega plebiscita, je moral Dunaj stradati, samo da so jedli Korošci pšeničen kruh. In ta kruh jim je bolj teknil kakor objestnost srbskih oficirjev, vsled česar so v odločilnem trenutku izjavili, da so rajši pod Avstrijo, nego s svojimi brati v Jugoslaviji.

Tudi Maribor bi šel v Avstrijo in z Mariborom vred vse, kar je na Štajerskem količkaj po nemstvu dišalo, če bi ne bilo Rudolfa Maistra, ki si je sam nadel generalski naslov ter je s svojimi tovariši na svojo pest in na uprav pustolovski način priklopil lepe štajerske kraje Jugoslaviji.

V usodepolnih trenutkih nam je manjkalo dveh moštrov — enega na Krašu in enega na Koroškem, ki bi bila tako zavežna, vztrajna in odločna kot je bil general Rudolf Maister na Štajerskem, pa bi bili vsi Slovenci do zadnjega v okrilju naše slovenske domovine.

MILITARIZACIJA POVSOD

Države, ki so se v interesu ohranitve svetovnega miru morale v mirovni pogodbi podvreči demilitarizaciji, kažejo vedno bolj smotreno in vedno manj prikrito stremeljenje, stresti baš to pravico dolžnost s svojih ramen.

V prvi vrsti koraka seveda Nemčija, katera hoče izsiliti od držav, ki odločajo na razorožitveni konferenci, da se ji prizna ista pravica v oboroževanju, kakor jo imajo države zmagovalke. Ta "enakopravnost", ki jo Nemčija zahteva in ki njeno priznanje označuje kot predpogoji, da preneha bojkotirati konferenco samo, je sveda nasprotna besedilu in smislu versailleske pogodbe in bi pomenila njeno znatno okrnjenje, ako ne morda popolno razveljavljenje. V stvari pa bi bila, ako prodre nemško stališče, zrušena ena glavnih garancij, trajnega miru. Enakopravnost v oboroževanju bi pomenila dejansko premoč Nemčije, kajti oficijelni obrambni moči, ki jo hočejo Nemci doseči, je treba prišteti še vse neoficijelne, vojaško ustrojene organizacije, posebno mnogoštevilno in vojaško izvežbano organizacijo bivših frontnih bojevnikov, slovisi "Stahlhelm", udarne oddelke narodnih socialistov in vso mladino, ki se že zdaj v učenih zavodih vzgoja po vojaškem sistemu; ta vzgoja naj po Hindenburgovi zaslihi ureditvi o mladinski obrambi vzgoji dobi izrazit vojaški značaj. Za oborožitev za materijal, ki je potreben za vojno pripravljenost, skrbijo tudi industrija in kemijski laboratoriji, večina seveda neoficijelno in pod raznimi psevdonimi. Ta smotreni razvoj nemške vojne pripravljenosti seveda ne more ostati povsem skrit in zapadne velike bodo morale vprašanje nemške oboroževanja prav resno pretehtati, predno bodo končno odločale o razoroževanju. Evropa ne more biti vseeno, ali naj se že po dobrem desetletju obnovi krvavi ples. Kajti da je tudi miselnost nemškega naroda militaristična in da živi v vsakem nemškem srečju želja po revanši, to nam dokazujejo pojavi celokupne nemške javnosti brez razlike strank.

Pa Nemčija v teh svojih stremeljenjih ni osamljena. Popolnoma enake tendence kaže tudi politika Madžarske. Madžari ne skrivajo, da hočejo doseči revizijo trianonške pogodbe. Ali tudi oni skušajo proti smislu mirovni pogodbi najti pota do sredstev za vojaške akcije. Njihov cilj je popolnoma demilitarizacija naroda. Seveda ima kakor Nemčija tudi Madžarska ogle dovoljene oficijelne honvedske armade še ovek neoficijelnih organizacij, ki so vojaško urejene in gojijo vojaško vzgojo svojih članov. Za te organizacije ki so od države priznane in katerih vodstvo spada v kompetenco honvedskega ministrstva, troši država mnogo denarja. Umevno pa je, da se ti ogromni državni izdatki v budžetu skrivajo pod najrazličnejšimi naslovi in da so porazdeljeni na več resorov.

Po vse to Madžarom ne zadostuje. Njihova vroča želja je, uvede splošno vojaško dolžnost, ker le na ta način pričakujejo, da se posreči popolnoma demilitarizacija naroda. Toda splošno vojaško dolžnost zabranjuje trianonška mirovna pogodba in silno malo je upanja, da bi madžarska diplomacija dosegla pristaneč veseli na tozadevno spremembo. Zato si je Gombiš izmislil nov načrt, ki za je tudi že napovedal. Da bi izglede manj sumljiv, ga je ovil v plašč socialne skrbi za brezposelnost. Odstraniti hoče brezposelnost z ustvaritvijo delovnih oddelkov, ki bi se vzdrževali z državnimi sredstvi in bi se uporabljali za razna državna gradbena dela. V to svrhu se ima uvede splošna delovna dolžnost. Vsi državljani od 21. do 40. leta naj bi bili podvrženi dolžnosti, da služijo pri teh oddelkih 240 dni in bi se do poteka obvezne starosti še klicali vsako leto v službo na nekatere "delovne manevre". Hrupo in obleko bo za dobo službe dobavljala obveznikom država. Oddelki bodo pod vodstvom raznih poveljnikov, ki bodo na svoji uniformi nosili znak svojega čina.

Da pri tem načrtu ne gre za akcijo socialnega skrbstva, ampak dejansko za uvedbo splošne vojaške obveznosti, sledi že iz dejstva, da "delovna dolžnost" ni omejena le na brezposelne ampak se ima raztezati na vse moške državljane označene starostne dole. Možna bo sicer oprostitve od aktivne delovne službe, toda le na posebno prošnjo in proti plačilu oprostilne davščine, ki se bo odmerila po premoženjskem stanju posrščevca.

Delovni obvezanci imajo biti v času aktivne delovne službe podvrženi vojaški disciplini in podrejeni kompetenci vojaških sodišč. Vprašanje je, ali se bo Gombiševi vladi izvedba tega načrta posrečila. Pri Madžarih je našla njegova napoved precej razumevanja in očividno tudi simpatije. Zanimajo nas pa, kaj poročajo Evropa. Ali bo tudi Madžarom dovolila, da se rogajo določbam mirovni pogodbi? Zapadne velike bi prevzele nase veliko odgovornost pred kulturnim svetom, ako bi pripuščale, da se eklatantno rušijo glavne osnove miru in da njegove garancije sicer postopoma, vendar pa sigurno izginjajo.

Kajti eno je jasno: niti Nemčiji, niti Madžarski, pa tudi ne Bolgariji, ki kaže enaka stremeljenja po militarizaciji vsega prebivalstva, ne gre za ojačenje lastne varnosti, ki je prav nič ne ogroža. Vsem gre za to, da si pripravijo sredstva za izvajanje svoje imperipalistične politike. Kakšni so cilji te politike, mora biti danes jasno že vsakomur, kdor ni slep in gluhi. Dali tem državam "enakopravnost" v oboroževanju, bi pomenilo, pahniti Evropo v novo vojno katastrofo.

NASI V AMERIKI

Iz Little Falls, N. Y. — Pri družini Mike Kovača so dobili krepko hčerko. Čestitamo!

Rojak Frank Ugel se je težko poškodeval v avtomobilski nezgodi. Nahaja se v Little Falls Hospital. Želimo mu, da bi kmalu okrevail.

V tork, malo pred poldnevom, se je v Clevelandu pri delu v solini ponesrečil Louis Lesar. Padel je tako nesrečno, da si je pri tem zlomil vrat in zadobil tudi druge notranje poškodbe. Odpetjali so ga v bolnišnico, kjer je pa kmalu umrl. Ranjki Lesar je bil star 52 let. V Clevelandu nima nobenega sorodnika. Bil je samec. V Ameriki je bival 34 let, in je bil doma iz vsi Ravne, pošta Nova vas pri Rakeku, kjer zapuščala brata in sestro.

V Clevelandu je umrl 9-letni Emil Frank Sokach, sin Joseph in Mary Sokach, 941 Babbitt Rd. Igral se je pri Euclid Disposal napravi, ko je padel v globoko jamo. Odpeljan je bil v bolnico, kjer je pa kmalu potem preminul. Isti deček je bil ranjen od nekega avtomobila septembra meseca, ko se je igral na cesti.

Policija v Clevelandu je aretirala Harold Turka, katerega je sumničala raznih ropov. Toda ker mu niso mogli ničesar dokazati, je bil Turk izpuščen. Ko se je zvečer istega dne nahajal na 105. cesti in Earle Ave. v svojem avtomobilu in čakal na mesto, so začeli streljati v njega. Šest strel je bilo oddanih, štirje so ga zadeli, dva nista pogodila. Napadalec je pobegnil takoj potem v avtomobil. Turka so odpeljali v Glenville bolnico, kjer ni mogel ničesar raztolmačiti glede napada. Turk je bil že dvakrat prej obsojen radi ropu.

V Sheboyganu je po daljšem bolehanju preminul Joe Fluder, lastnik znane slovenske dvorane v Sheboyganu. Pokojnik je bil star 64 let ter je prišel soprogo v Ameriko pred 27 leti, kjer se je nastanil prej v Milwaukee. Tam je vodil kaka 4 leta najprej na starem Reed St. grocerijsko trgovino, potem pa se je družina preselila v Sheboygan. Tam je vodil dolgo vrsto let gostilno, pred kakimi 7 leti je prevzel omenjeno dvorano, ki je tako kmalu postala središče sheboyganskih slovenskih prireditvev.

POZIV NAROČNIKOM

Vse naročnike, ki se niso odzvali na poslano jim opomine prosimo, da po možnosti takoj poravnajo naročino. Ko mur to začasno ni mogoče, naj nam sporoči.

Vsem onim, ki se ne bodo odzvali, bomo primorani vstaviti nadaljno pošiljanje lista.

Uprava "Glas Naroda"

BLAZNIKOVE Pratike

za leto 1933

smo dobili in jih poslali vsem, ki so jih že naročili.

Kdor jo hoče imeti, naj nam piše.

Cena 20c
s poštino vred.

"Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

TORTA ZA HERRIOTA

Lyonski slaščičarji so hoteli pred nekaj dnevi presenetiti svojega župana, ki je sedaj tudi ministrski predsednik, z nenavadno torto. Spekli so ogromen posladek iz breskev, naložili torto na avtomobil in poslali vse skupaj z izbrano deputacijo v Pariz. Odposlanstvo se dolgo ni vrnilo. Ko pa je prišlo domov, ni hotel noben njegov član povedati, kaj je dejal predsednik vlade. Vsi so bili redkobesedni in so se izmikali pojasnilom. Slednjič se je po indiskretni razvedilo, da ima to molčanje svoj poseben vzrok. Odposlanec se je namreč ustavil v pariškem predmestju in zavil v krčmo, kjer jih je pijača zapeljala, da se niso mogli odtrgati od sode. Slednjič so se skobacali v avtomobil, ki pa se je že po nekaj sto metrov vožnje prekuženil v obcestni jarek, kjer je obležala tudi s toliko skrbnostjo spečena torta za Herriota.

BOŽIČNI IZLETI V JUGOSLAVIJO

Manj kot 7 dni vam vzame do stare domovine, ako potujete na hitrih Lloydovih parnikih — Bremen ali Evropa.

Vsak potnik naj izrazi to čudovito priliko, da obišče svoj rojstni kraj in istočasno preživi božične praznike med svojimi ljudmi.

North German Lloyd je brez dyoma ameriškim Slovence ena najbolj priljubljenih prekoceanjskih ert, in ta priljubljena družba organizira štiri božične izlete v Evropo na dveh orjakih morja, Bremen in Evropa.

Družba se bo predvsem brigala za udobnost in razveseljevanje potnikov, ki bodo imeli na razpolago najfinjšo kuhinjo, izborne kinematografske slike ter koncertno in plesno godbo, izvajano od parniškega orkestra.

Vsi izleti bodo pod osebnim vodstvom. Preskrbljeno bo za prilago, vizeje in druge zadeve, tikače se potovanja. Potniki se bodo vozili z direktnimi vlaki iz Bremena v Jugoslavijo.

Peter Zgaga

Bila je veselica, kakršnih s bilo malo.

Izborna zabava, nebeška jed in pijača, godba, da je celo stare ljudi privzdigovala, lepa in prijazna dekleta — kratko malo — ljudje se niso še nikdar tako zabavali.

V zgolnjih jutranjih urah je so se odpravljali proti domu.

Rojak je sedel za mizo in si podprl glavo z rokama.

— No, kaj sedi, spat pojdi — je rekla boljša polovica.

— Nak, spat že ne grem.

— Zakaj ne?

— Saj nisem neumen. Še nikdar se nisem tako dobro imel kakor to noč. Če bi šel zdaj spat in bi se popoldne prebudil, bi mislil, da ni bilo res, ampak da se mi je sanjalo.

Neki agent je potoval po Ameriki v spremstvu svoje žene. Zena pa ni bila nikaka lepota, pač pa grda ko greh.

— Doma bi pustil zlodja — mu je nekoč svetoval prijatelj. — Zakaj jo vedno vlečš s seboj?

— Oh, saj veš, da bi raje sam potoval, toda pred odhodom, bi jo moral poljubiti. Tega bi pa ne prenesel, in zato jo raje jemljem s seboj.

— Za božjo voljo, kaj počno ti ljudje nad nami — se je jezila hišna gospodinja. — Od jutra do večera tak ropot, da ni mogoče več prestajati. Pojdi — je rekla svojemu možu — pojdi in vprašaj jih, če so znoreli.

In možiček se je okorno odpravil v drugo nadstropje.

Pa je bil kaj nazaj.

— No, kako je bilo? — ga je vprašala.

— Vprašal sem jih, če so znoreli, odgovorila pa nisem hotel čakati.

Po šestih mesecih se je vrnil gospodar s potovanja in nenapovedan je stopil v pisarno.

Vsi so precej pridno delali, le pri peči je sedel mlad fant in držal roke v žepu.

Gospodarja je pogrelo.

Stopil je k njemu in ga rezko vprašal:

— Koliko plače imate na teden?

— Dvanajst dolarjev, — je odvrnil fant malomarno.

Gospodar je segel v listnico, mu odštel dvanajst dolarjev in zapovedal:

— Tukaj imate dvanajst dolarjev. Sedaj se pa izgubite in glejte, da vas nikdar več ne vidim.

Fant se je zahvalil in hitro odšel.

— Kdo je ta človek? — je vprašal gospodar načelnika pisarne.

— Ne vem, ga ne poznam. Zavojski tiskovnik je prinesel iz tiskarne in me je prosil, če se sme malo pogreti.

Po mestu se je raznesla vest, da so pri Kopitarjevih dobili trojčke.

Pri Tonetu Kopitarju, ki je stanoval v drugem nadstropju. Njegov brat Jože Kopitar je imel pa v prtiličju stanovanje.

Rojak je šel čestitat in je pri Jožetu pozvonil:

— Sem šla, da ste dobili trojčke pri vas. Iskreno čestitam. Jože se je veselo nasmehnil:

— Ne, ne, zmotil si se, prijatelj. Ne pri meni, pri mojem bratu Tonetu so jih dobili.

— O, sem mislil, da pri tebi. No, potem ti pa še bolj iskreno čestitam.

Italijanski ministrski predsednik Mussolini pravi, da bo postala Italija voditeljica civilizacije. Presneto bo pisaka civilizacija, ki se bo dala od Italije voditi.

Glasovnica je v mnogih slučajih edino premoženje, ki je ostalo amerškemu državljanu.

Demokratski predsedniški kandidat pravi, da bo pri prihodnjih volitvah, odločevala inteligenca volilcev.

Jaz bi še dostavil: — Ne samo inteligenca, pač pa tudi lakota in žeja.

Božični prazniki so pred vrati

Letos ne bodo tako veseli kot so bili prejšnja leta, toda sleherni jih bo praznoval v spominih na staro domovino.

Nikdar ni spomin na domovino in na svojece tako jasen in svetel kot v božičnem času.

Pa tudi naši domači o Božiču nestrpno čakajo pisma iz Amerike

Veseli so pozdravov in voščil, najbolj jih pa razveseli denarna pošiljatev.

DINARJI SO SEDAJ POCENI

Pošljite božična darila v obliki denarne nakaznice s posredovanjem

Metropolitan Travel Bureau (Frank Sakser)
216 West 18th Street New York, N. Y.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO ZANE-SLJIVO IN TOČNO KAKOR VAM POKAŽE NASTOPNI SEZNAM

V JUGOSLAVIJO	V ITALIJO
Din 200 \$ 2.50	Lir 100 \$ 5.70
Din 300 \$ 3.75	Lir 200 \$ 11.20
Din 400 \$ 5.00	Lir 300 \$ 16.40
Din 500 \$ 6.25	Lir 400 \$ 21.75
Din 1000 \$ 12.50	Lir 800 \$ 43.50
Din 2000 \$ 25.00	Lir 1600 \$ 87.00

Plačila v ameriških dolarjih

Za plačilo \$ 5.00 morate poslati	\$ 5.70
" " " 10.00 "	" 11.20
" " " 15.00 "	" 16.40
" " " 20.00 "	" 21.75
" " " 25.00 "	" 27.10
" " " 30.00 "	" 32.50

Prejemnik dobi v svojem kraju plačilo v dolarjih.

Plačila se izvajajo po CABLE LETTER za priročnost.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU (FRANK SAKSER)

216 WEST 18TH STREET NEW YORK, N. Y.

"GLAS NARODA" — List slovenskega naroda
z Ameriki — Naročajte ga!

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

KRATKA DNEVNA ZGODBA

FR. 2.: FOSFOR

Namreč ga je enkrat. Tako rekoč uživam ga. Uživam fosfor. Pa ne iz razkošja ali požrešnosti ali ker da sem naklonjen sladkosnedju. Nego ga uživam iz stvarnih razlogov. Ki jim ni odrekati upravičenosti niti ne vidika etike.

Uživam ga dve žlički na dan, pol ure pred zajtrkom prvo žličko, pol ure pred večerjo drugo žličko in sem izredno: vsaka žlička med stane pol dinarja. Seveda brez žličke. Pol dinarja me stane to, kar mi žena vlije v žličko in potem posrebljem. Naravnost čudno se to kapljice, žena jim pravi "mirakel" in so grnkega okusa, menda je vmes kaj tinkture a-nare.

Poglavitna reč pa je fosfor. S pre-tim očesom ga sicer ne ločim, toda je notri v receptu.

Zapisal mi ga je zdravnik, doktor, no, kako se je piše — jako čudno je gospod in imam vanj polno zaupanje. Na jeziku mi je, pravo dobro sva si znana, sploh ga pozna ves svet — za vodo stnuje v oni ulici, v tisti — no, kako se ji že pravi?

Pa se lahko verjame, da mi tako ogleden zdravnik ne bi zapisal žliček in mirakla zaradi gola razkošja in požrešnosti. Nego so mu ob pisanju recepta očito vodili pero zgolj higienični nagibi.

Čisto navadno se piše, nešteto-krat sem se izpregovoril njegovo ime, s "K" — se prilega, "Ko-štrun" ali "Koder" ali "Konte" ali tako nekako. Zdi se mi, "o" je tudi v besedi.

Neprijetno je, če ti kar na lepo zmanjka izraz! Kakor bi v brezračni prostor zašel s tistim one — z letalom, z aeroplanom!

Zgledal sem se bil torej v njegovi ordinaciji in mi razložil svoj polčaj: Jed da mi gre v slast. Tu di spanja imam zadovoljno mero; ob desetih zvečer legam k počitku, nade čitam kako laže prebavljivo reč, kakšen šund ali kaj takega, pa hitro zaspi in potem nepretrgoma spim do treh ali štirih potem se dve uri ali tri z manjšimi presledki. Niti se ne morem pritožiti za stran ostalih, takorekoč telesnih funkcij.

Zdravnik me je poslušal jako pozorno in me res jezi, da se mi v tem trenutku ne spominjam imena. Oziroma ne morem reči: ne spominjam se imena, ime poznam prav dobro. Le včasih se mi pojavi

tisti brezračni prostor v možganih.

Zadovoljno je torej pokimal zdravnik in brez kakršnih koli ugovorov odobril, kakor sem mu razložil, da mi teče vsakdanje življenje.

Potem sem si moral sleči še srajco in mi je potrkal na prsi. Vljudno sem se odzval: "Prosto!"

Pa se je zasmejal, ho, ho, in dejal: da sem ti in da trka po prsih in trebuhu samo zato, da mi prečisti sree in obisti in ostalo komedijo.

Nastavil mi je slušalo in potem dejal, da je prav zadovoljen in da ne tičim v slabi koži nikakor ne. Čestita da mi in naj živim kar naprej v tej smeri in dokler bom živ, v tej smeri, se mi ni bati kakršnekoli katastrofe.

Zelo izpodbudno je govoril, kar odiglo mi je in me draži, da ta trenutek ne morem povedati, kako se piše — Košir, Kotnik, Kotar... Ne potrebujem sicer njegovega imena, saj ga poznam in vem, kje stanuje. Toda me draži tisti one, tisti brezračni prostor.

Izrazil sem mu še pomisleke za stran svojih let. Tako rekoč — lo-teva se me starost. V leta prihaja, ki jih manj vljudni jeziki radi imenujejo častiljiva. In me bo slej ali prej povozil avto. Vse stare ljudi povozijo avto, ako jih je prej ne pekosi smrtna kosa. Vsaj takšen občutek da gojim. — Boste videli, gospod doktor, — sem dejal, — povozil me bo avto! — in da se skoraj več ne upam preko ceste.

Pa me je zdravnik potprepljal po rami, ho, ho, ho! In naj se nič ne bojim in kakor rečeno, v jako dobri da sem koži. Moja ura da mi še davno ni prišla. Pacienta da ima, 92 let je star in mu meri krvni pritisk le še 60. Ta je drugače zrel za avto! Toda se mu takisto ni bati avta, dokler se mu držal njegovi navodil in receptov in bo lepo ostajal doma.

Zahvalil sem se zdravniku za prijetljive besede. Saj v istini ne

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIZANA

Angleško-slovensko Berilo

(ENGLISH-SLOVENE READER)

Stane samo

\$2.—

Naročite ga pri

KNJIGARNI 'GLAS NARODA'

216 West 18th Street

New York City

Starodavno zdravilo pomaga proti hrtobolam

"Dve leti sem trpel neustavne bolečine stranskega hrtobola. Poskušala sem vsakovrstne linimente, pa mi niso nič pomagali. Prijatelj mi je priporočil Anchor Pain-Expeller, in ko sem se le dvakrat namazala, je vsa bolečina izginila. Pain-Expeller je najboljši med vsem."

J. S.

Lockport, N. Y.

PAIN-EXPELLER

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvarih. Vsled naše dolgoletne skušnje Vam zmoremo dati najboljšo pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratna dovoljenja, patne liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjše stroške.

Nedržavljeni naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej t-koj za brezplačna navodila in zagotavljanje Vam, da boste poceni in udobno potovali.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

(FRANK SAKSER)

216 W. 18th St., New York, N. Y.

PRAVA PODOBA ODREŠE-NIKA?

V turški katedrali hranijo "mrtvaški prt Kristusov", ki mu cerkevne oblasti doslej niso hotele priznati pristnosti, dasi jo je skušal dokazati že pred kakšnimi 3 leti pariški učenjak dr. Vignon. Z novimi dokazili je nastopil sedaj Kazimir Proszynsky, ki se si eer ne bavi toliko s prtom samim, kolikor z njegovo fotografijo iz leta 1898. Ta fotografija je odkrila obrise, ki prostemu očesu niso vidni. Slika kaže obraz, ki soglaša s tradicionalnimi Kristusovi-mi slikami. Velika razlika pa je ta, da se odtrsi žeblijev ne vidi na dlani, temveč na zapestju.

Prt je bil prej last savojških vojvod in o njegovi zgodovini do 12. ali celo 14. stoletja nam ni ničesar znano. Zdi se, da bodo cerkvene oblasti po delu Proszynskega uvedle novo raziskavo te svojevrstne relikvije.

I JUDOŽRSKO DREVO

Neka ekspedicijska, ki jo organizira Britska geografska družba v Londonu, odpotuje v kratkem v notranjost otoka Madagaskarja, da ugotovi, kaj je z bajko o ljudožrskem drevesu, ki si jo pripovedujejo tamonjski domačini.

Vesti o ljudožrskem drevesu so zelo stare in resni znanstveniki jih navajajo — toda doslej ni uspelo še nobenemu Evropeu, da bi ga videl. Samo domačini iz težko dostopne notranjosti tega otoka trdijo, da so takšna drevesa in da jih razni rodovi častijo kakor bogove ter jim od časa do časa doprinajajo celo človeške žrtve.

Madagascar opisujejo to rastlino kot drevo, ki je podobno grmu in ima kakor kobilice rastoče liste. Ti listi so baje sposobni prebavljati človeško meso. Listi in cveti vsebujejo močno dišečo, opajajočo in končno omamljajočo tekočino. Domačini se pri svečanostih ljudožrškega drevesa opajajo s tem sokom. Žrtve, mlado dekle, isto tako omamijo z njim, jo slečejo in položijo med veje. Če po nekoliko minutah se veje sklonijo k žrtvi, jo o-vijejo in zakrijejo z listi in priene-je prebavljati. Nekako čez osem dni se veje in listi spet odvijajo in na drevesu visijo samo še kosti.

Vsekakor gre tu za rastlino, ki prebavlja meso, kakršnih znanost pozna že nekaj. Vprašanje pa je, da-li zmoro to opravilo v takem obsegu, kakor mu pripisuje ljudska bajka. Bržkone gre za silno pretiravanje. Opiz bi kazal, da je "ljudožrsko" drevo ena izmed rastlin, ki držijo svoje žrtve s tem, da se obe polovici lista zaklopita kakor kajenje platnice vanje. Pri drugi vrsti mesojednih rastlin, izločujejo žleze lepljive ovijalke, ki držijo žrtve, rastlina sama pa se upogne tako, da se more čim več žlez udoloziti "pojedline". Te pojedine po-ostojajo v malih žuželkah, kvečje-bu se v kakšnem brošču. Vse to rastline pa lahko vztrajajo tudi brez mesne hrane. Angleška ekspedicijska, ki jo vodi znan botanik, stolnik de la Motte-Hurst, nam bo povedala, v katero kategorijo spada madagaskarsko mesojedno drevo — in dali vobče obstoji.

VAMPIIRJI VELEMESTA

Spisal EMILE GABORIAU

27

Mascarot se je šel prepričat, če so vrata dobro zaklenjena; potem se je vrnil, sedel pa naj na svoje mesto in odgovoril:

— Poslušaj dobro, z Mascarotom sva sklenila lotiti se velikega podvzvetja, ki sem ti kratko že pravil o njem. Pridobila sva važnega moža, samega markiza de Croi-senoisa.

— Dragi prijatelj, — je začel odvetnik.

— Počakaj! Tvoja pomoč je nam nujno potrebna tako, da...

Advokat je plačil pokonei.

— Dovolj je tega! — je zakričal na sod-nega eksekutorja. — Če si mi pisal samo zato, si se temeljito zmotil; saj sem ti to že povedal in zdaj ponavljam...

Že se je obrnil, da bi odšel, toda med njim in vrati je stal dr. Hortebize in ga nekam čudno gledal.

Catenac gotovo ni med tistimi, ki se dajo lahko zastrašiti, toda zdravnikovo vedenje je bilo tako zgovorno in hladen Mascarotov pogled tako pomemben, da je advokat pre-senečeno obstal.

— Kaj pa to pomeni? — Kaj hočeta od mene?

— Prvo, kar hočeva, — je odgovoril zdravnik osorno, — je to, da se pomiriš in me potrpežljivo poslušaj.

— Saj te poslušam.

— Opozoriti te moram — je pripomnil Mascarot, — da imamo v rokah vse ase in če igro dobimo, dobi vsak izmed nas skoraj milijon.

Toda Hortebize ni znal biti tako potrpež-ljiv kakor Mascarot. Vprašal je kar na-ravnost:

— Povej odkrito, ali pojdeš z nami ali ne?

Catenac je bil očitno v hudi zadregi. Trajalo je dobro minuto, preden je odgovoril:

— Nikakor ne! Vse sem dobro premislil, toda iti z vami ne morem in nočem! Vstal je in že je hotel oditi, ko ga je lastnik pos-redovalnice presenetil z vprašanjem:

— Kaj ko bi ti dejal, da te nujno potre-bujemo?

— Odgovoril bi ti: Tem slabše za vas.

— No a kaj ko bi te...

— Prisilili, misliš reči? — je vzkliknil Ca-tenac srdito. — Imate me v krempljih, to je res, toda če bi nastopili proti meni, bi škodovali obenem sebi. Moja poguba bi po-menila tudi vašo pogubo.

— Ali si tako trdno prepričan o tem?

— Tako trdno, da vama še enkrat po-vem: Med vama in menoj ni nič skupnega.

— Mislim, da se motiš, Catenac.

— Jaz? Zakaj neki?

— Ker že leto dni redim v našem hotelu brezplačno mlado dekle, Klariso po imenu. Jo morda slučajno poznaš?

Ko je advokat zaslislal to ime, mu je bilo, kot a je zagledal pred seboj tlečo zažigalno vrvice, vdečo k min, ki bo zdaj zdaj eks-plodirala. Razprostrl je roke, izbulil oči in odskočil.

— Klarisa! — je zajeceljal. — Kdo ti je kaj povedal? Kako si mogel to zvedeti?

Toda ironični smehljaj, ki je zaigral obe-ma na obrazu, je tako strašno zadel njegov ponos, da se je takoj premagal.

— O, kako neumen sem! — je vzkliknil. — Zdaj vprašujem, kako ste mogli vse zve-deti, kot da bi ne vedel, po kakšnih sred-stvih segamo, da odkrijemo tajno ki jo po-tem izkoriščamo.

— Presojal sem te pravilno, — je pri-pomnil Mascarot.

— Kako to?

— Saj se mi je kar zdelo, da poskusiš pretrgati vezi, ki nas vežejo, čim začutiš v sebi dovolj moči, da naš ne boš potrebo-val. Danes bi nas rad zapustil. Jutri bi nas pa brez pomisleka izdal, če bi le mogel. To-da za take primere je že vse preskrbljeno.

Zdravnik si je mel roke.

— Ne razumem pa, — je nadaljeval Ma-scarot, — da si nas sovražil že pred letom dni in nas hotel pogubiti, pa si se dal tako neumno ujeti.

— Neverjetno! — je pritrdil zdravnik.

NADALJEVANJE SLEDI

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo le-pih romanov slovenskih in tu-jih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna "Glas Naroda"

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvarih. Vsled naše dolgoletne skušnje Vam zmoremo dati najboljšo pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratna dovoljenja, patne liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjše stroške.

Nedržavljeni naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej t-koj za brezplačna navodila in zagotavljanje Vam, da boste poceni in udobno potovali.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

(FRANK SAKSER)

216 W. 18th St., New York, N. Y.

VSAKDANJI KRUH

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
Za Glas Naroda priredil I. H.

43

(Nadaljevanje.)

Matilda je tako resna, govori tako svečano, da se Berta neha smejati. Lahen mraz jo spreleti. Kaj naj bi jo čakalo? Najbrže mnogo dobrega! Matilda je bila napol neumna! Pa naglo se otrse mrtvila; in ko vidi, da Mina še vedno joka, radovedno zasepeče Matildi na uho:

— Kdo pa je vendar? Povejte mi!
— Ne! — Mina se naglo dvigne in zatise Matildi usta. — Ne povejte! Nikdo ne sme vedeti. Ne smete ga očitati, Ne, ne! Ne maram tega. — Rdečica jo zalije in se razhudi.

Berta je užaljena.
— To pa ni lepo, da mi ne zaupaš, Mina.
Mina je že potolažena in prime Berto za roko.
— Ne smiš mi zameriti, Berta, toda, če pomislim, da kdo govori o njem slabo, me boli. Ne, ne! Ker ni drugače, sem sedaj tako! Pa tudi sama ne mislim nič več dalje. Ne mislim sploh nič. Zdaj se hočem samo odpohiti.

— Vendar ne moreš kar tako živeti, — pravi Berta. — Kaj vendar misliš: prvi otrok vendar ni malenkost! Moja mati je vedno rekla: — Drugi otrok je igrača proti prvemu! — Ali si se že odločila, kam boš šla?

— Odločila —? Ali ne morem tukaj ostati? — Žalostno pogleda Mina okoli. — Pa saj ne bo nič hudega!

— Kaj veš! Mnogo deklet je bilo zaradi prvega pri moji materi; to je bil tudi materin največji zasluzek. Ali nisi brala v časopisu? Tudi tukaj je ena taka. Samo preskrbeti si je treba. Kdor more dobro plačati, skrbi jo tudi za otroka. Za take, ki nimajo denarja, pa imajo še posebne ugodnosti: če šest tednov poprej opravljajo hišna dela, te obdržijo, mislim devet dni zastoj, ali pa mogoče samo sedem, ne vem natančno. Mogoče bi morala tukaj kaj plačati, ampak samo nekaj malega. In nobenega obvestila domov!

— Ali drugače naznanijo?

— Seveda. Kaj pa misliš?

Mina se strese. Njen obraz poblebdi in nato zardi. Krčevito se njena roka oklene Berte.

— Naznanijo, praviš, domov? O, Ježeš! Tam pa ne naznanijo! Res ne? Povej!

— Ne!

Mina se dvigne, kot bi hotela takoj iti.

— Potem kar grem; da, takoj! — Zmehana gleda okoli sebe.

— Samo da ne naznanijo domov! O, Bog, tako bom pa zopet šla! In tukaj je bilo tako dobro! — Glas ji zastane v grlu; s predpasnikom si zakrije obraz.

Berti se smili — kako je bila neumna! Obljubi ji, da ji bo prihodnji dan preskrbel kak prostor.

To pomiri Mino. In četudi se boji, da ji bo med tujimi ljudmi dolgočasno, vendar popije kavo. Celo z veliko slastjo jo popije.

Polagoma pa postane zopet zelo vesela. Zadovoljno sede okoli mize: Berta na stolu, Mina in Matilda na košari. Mehkosi, polnačna svetloba prihaja skozi zastore; s strehe še vedno kaplje in deževne kaplje udarjajo na šipe.

Berta ki je imela zelo prijeten glas, prične nekaj peti in Mina je bila takoj pripravljena ji pomagati, zato ji pravi: — Pa res, zapojmo kako pesem!

In prično peti:

— Rožice je na vrtu plela,
pela je pesem glasno;
živo v lice je zardela,
ko je stopil on pred njo".

In še več drugih pesmi poje, tako da se jima slednjič pridruži še Matilda. Vedno glasneje je petje, tako da se sliši daleč do li po stopnicah.

Naenkrat je vse tri objel spomin. Tako so pele doma v mesečni noči pod lipo.

Tako se Mina že dolgo ni zabavala; tudi Berta je bila zelo vesela. Naprosi Matildo, da prinese sanjsko knjigo, katero je imela zavito v robu z mnogimi spricvali in drugimi rmenimi papirji. Matilda pa ne kaže nobenega veselja, da bi pregledovala knjigo. — S knjigo se nikdo ne sme norčevati; ga zadene gotova kazen! — ter nezaupno pogleda Berto.

Toda Berta jo sili in ji reče resnega obraza:

— Kar začnite! Vprašajte za mene! Ali bom dobila denar? Stotisoč? Vsak dan sladkarije? Grad, lepo obleko? In kaj še drugega?

Matilda jo nevoljno zavrne:

— Kaj takega knjiga ne pove. Počakajte. Ampak takoj vam povem ker ste tako hoteli, — in ji zapreti s prstom.

Zdaj Matilda vse pripravi. Deževni večer se naglo stemi, okno zastre, vse je temno. Dve sveči v steklenici postavi na mizo, knjigo položi na sredo ter stoji nekaj časa z dvignjenimi očmi.

Ko jo hoče Berta nekaj vprašati, položi prst na usta. — Pst!

— poseben izrez spreleti njeno obličje, kot bi bila zamaknjena.

Sepeče nekaj tajinstvenega:

— Mislite na nekaj, kar bi radi imeli — še bolj mislite, vedno bolj! Tako, zdaj pa bom nekaj vprašala.

Berta je popolnoma mirna, ko si Matilda potegne iz las lasno iglo. Niti smejati se ne upa več.

Vedno mislite — mislite — zdaj!

Matilda naglo sune z iglo med liste knjige ter nato odpre knjigo. Svečano bere:

— Sreča in steklo — kako naglo se razbije!

— Pošten, pa reven fant vas ljubi. Nikar ga ne pahnite od sebe, da bi hiteli za kolesom sreče. V njegovem objemu boste srečni.

— Kaj takega! — Berta se jezi. — To je stari Peter! O njem nočem ničesar vedeti!

— Potem pa niste na pravo mislili, — pravi Matilda in zmaje z ramom. — Moja knjiga pove resnico. Ali hočete še enkrat? Torej, zdaj pa trdno mislite!

Zopet sune Matilda z iglo v knjigo. Berta se s komolei opira ob mizo in zelo pazi. Kakšna bo njena sreča? Bila je zelo radovedna.

— Vidite, vidite, — pravi Matilda zmagovalno, — zdaj pa bo pravo. — In bere: — Solnce sreče se vam smeje; vse vaše želje bodo izpolnjene. Toda varujte se črnega gospoda. Ne pridite prebližja njega, ker vam bo v pogubo. Še en kamen leži na vaši poti, toda ne obupajte. Junaško ga sunite s poti in čaka vas življenje, polno sreče in velikega veselja.

— Torej, črn gospod? — pomisli Berta. — Kdo bo to? Ali je mogočiti Leo?

— Mogoče je tudi kaka žena, — pravi Matilda in zapre knjigo.

Toda Berta se ni zadovoljna; še nadleguje Matildo in jo vprašuje po teci in onem. In slednjič še po Arturu!

Samo uprašuje, Matilda: Kaj dela Artur?

Mina, ki je do tedaj tiho sedela na košari, napne ušesa.
— Kaj pa hočeš od Arturja? — jo vpraša.
Berta se zasmije.
— O, nič! Samo vedela bi rada, kje je. Samo vprašajte, Matilda.
— Kdo — kje je — Artur? — Mina vstane in z velikimi očmi gleda Berto.
— Seveda, ta potepuh! Stara že kar nori! Ali še ne veš, da je začetkom aprila kar izginil! Seveda, ne veš; saj tudi ti ne smeš več v klet — nedolžno ogledalo, hahahaha!
— Toda, Artur — kjé je?
— Ga ni! Nekega lepega dne je izginil.
Mina globoko vzdihne.

(Dalje prihodnjič.)

Iz Slovenije.

Zastrupljenje mlade kmetice v Stari Fužini.

Kakor smo že poročali, je 7. oktobra zvečer 35-letna posestnica Elizabeta Urhova v Stari Fužini bila zastrupljena kavo in kmalu potem umrla v hudih bolečinah. Že takrat smo omenili, da je ta zagonetna smrt vzbudila veliko zanimanje v kraju in okolici, ker je bil to že drugi primer zagonetne smrti na Urhovi domačiji. Istega dne pred tremi leti je zaradi zastrupljenja umrla tudi prva žena posestnika Janeza Urha, ki je sedaj star že 52 let. Komisija, ki je izvršila obdukcijo, je del želodca poslala v kemično

preiskavo, ki je ugotovila zastrupljenje s strilninom.

Izid te preiskave, razne govorice in sumljive okoliščine so privedle do tega, da je oblastvo sedaj odredilo aretacijo Janeza Urha. Neke priče so izpovedale, da je posestnik Janez Urh že letos poleti iskal strup in da si ga je slednjič nabavil v Zagradcu pri Bitunjah pri ženi nekega lovca, ki pa je med tem že umrl. Janez Urh tega ni mogel tajati, dejal pa je, da je hotel s tem strupom zastrupiti lišice. Ta izgovor je zelo čuden in ga oblastvo ni moglo upoštevati, ker je splošno znano, da se Urh ni nikdar brigal za divjačino in da mu ta tudi ni delala nobene škode na domačiji. Usodnega dne je Urh zgodaj zjutraj odšel v planino in je z ženo zajtrkoval kavo. Po zajtrku je šla žena na svojih opravkih in je bilo dovolj prilagodit, da je nekdo nasul strupa med kavino goščo, ki se je zvečer spet prekuhalo kakor običajno. Ko je nesrečna žena zvečer podlegla zastrupljenju, je sosed Tomaž šel po njenega moža v planino. Vsi, ki so videli moža ob vrnitvi, so se čudili, da ga ni strašna ženina smrt prav nič pretresla.

Urhovi domačiji se pravi po domači pri Koritniku in se je Janez Urh tja priženil. S prvo ženo se je večkrat prepiral in so sosedje krivdo prepričevali prepisovali njemu, ker je splošno na glasni kot velik skopuh in sebičnež. Prva žena je umrla, ko je zavzela neko sadje, in bodo sedaj njene ostanke izkopali, da bi v njih še enkrat iskali sledove strupa, ker se sedaj še bolj kakor splošno govori, da je bila nesrečna žena zastrupljena doma in da ni morda po nesreči zavzela kakke strupene jagode. Druga žena, nesrečna Elizabeta, ki je tudi podlegla strupu, je prinesla k hiši precejšnjo dobo, med zakonec pa ni bilo prave sloge.

Sinovao maščevanje nad vsiljivim gospodarjem.

18. oktobra se je moral zagovarjati pred malim kazenskim senatom 41-letni posestnik sin Janez Pešovnik iz Drvanje pri Sv. Trojici v Slovenskih gorah za-

ZEMLJEVIDI

Stenski zemljevid Slovenije na močnim papirju s platnastimi pregljbi7.50

Pokrajni ročni zemljevidi:

Dravska Banovina3.50

Slovenske Gorice, dravske planjske polje3.50

Ljubljanske in mariborske oblasti3.50

Pohorje, Kozjak3.50

Prekmurje in Medumurje3.50

Canada4.50

Združenih držav, veliki4.50

Mali1.50

Nova Evropa5.50

Zemljevidi:

Alabama, Arkansas, Arizona, Colorado, Kansas, Kentucky in Tennessee, Oklahoma, Indiana, Montana, Mississippi, Washington, Wyoming, vsaki po2.50

Illinois, Pennsylvania, Minnesota, Michigan, Wisconsin, West Virginia, Ohio, New York — vsaki po4.50

Naročilom je priložen denar, bodisi v gotovini, Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pismo.

Ne naročate knjig, katerih ni v eniku.

Knjige pošiljamo, poštne prost.

"GLAS NARODA"

216 W. 18 Street
NEW YORK

Vsakovrstne

KNJIGE

POUČNE KNJIGE
POVESTI in ROMANI
SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

POPOLEN CENIK JE PRIROČEN
V TEM LISTU VSAKI TEDEN

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi

z velikimi stroški. Mno

go jih je, ki so radi sla-

bih razmer tako priza-

deti, da so nas naprosili,

da jih počakamo, zato

naj pa oni, katerim je

mogoče, poravnajo na-

ročnino točno.

Uprava "G. N."

radi uboja. Njegov zločin ima daljšo in trpko predzgodovino.

Ko je še živel Janezov oče s svojo nekaj let mlajšo ženo v srečnem zakonu na lepem posestvu v Zenjaku pri Sv. Trojici v Slovenskih gorah, se je Janez pred kakimi 13 leti na lov nevarno ponesrečil in si poskodoval levico tako hudo, da je postal nesposoben za vsako težje kmečko delo. Stariši so morali zato najeti hlapca, ki so ga našli v osebi mladega Jožeta Velela, ki je bil prav priden in poraben, dokler je živel stari gospodar. Čim pa je Janez umrl, je vdova prodala posestvo in si kupila drugo v bližini Drvanj. S seboj je seveda vzela sina in mladega hlapca, s katerim se je kmalu spustila v intimno ljubezensko razmerje. Hlapec se je preselil iz hleva v spalnico svoje gospodinjice in ljubice, domačega sina pa je, lasteč si vse pravice gospodarja, pričel zverinsko pretepati in ga je naposled celo spodil od doma. Ubogi pohabljeni fant se ni mogel braniti in je čisto moral iskati pomoči pri zdravniku. Ko ga je vsiljeni "gospodar" vrnil pod kap in mu prepovedal bivanje v domači hiši, se je Janezovec preselil najprej k sosedu pozneje se je vrnil na domačo senik, kjer si je uredil ležišče. Vaščani so se zgrajali nad Janezovico in njenim nemoralnim življenjem ter na Velelovim sirovim postopanjem s pohabljenim Janezom.

Ko je prišel Jože Velel 7. maja letos zvečer po končanem delu v sosedovem vinogradu, kjer je moral preslišati pikre besede o svojem ljubezenskem razmerju z gospodinjico domov, se je hotel takoj znesti nad Janezom. Navahil je nanj in ga začel pretepati. Janez, ki je bil lovec in je imel lovsko puško vedno nabito ob svojem ležišču, je v samoobrambi zgrabil orožje in ustrelil Velela v roko, hoteč ga tako onemogočiti za nadaljnji boj. Bolečina pa je Velela še bolj podvijala. Planil je kakor ris na Janeza, ki je v tem trenutku sprožil drugi naboj in Velela na mestu podrl s strelom v sree.

Ko se je Velel mrtev zgrudil, se je Janez preoblekel in umil, nato pa odšel k Sv. Trojici, kjer se je zglasil na orožniški postaji in prostodušno opisal, kako je bilo. Ves dogodek je odkrito priznal tudi pred senatom, ki mu je predsedoval v. s. sv. Zemljic, predsednika sta bila s. o. s. Kolšek in dr. Čemer, dočim je obtožbo zastopal državni tožilec dr. Zorjan. Senat je v popolni meri vpošteval v obtožnici navedeni dejanski stan in razmere, ki so privedle Janeza Ješovnika do njegovega dejanja, ter ga je obsodil zaradi prekoračenja silobrana na 6 mesecev zapora.

Ješovnik se je s kaznijo zadovoljil.

KNJIGARNA

"GLAS NARODA"

216 West 18th Street
New York, N. Y.

POVESTI in ROMANI

Agitator (Kernik) broš.50

Andrej Hofer50

Beneška vedeževanka35

Belgrajski bleer35

Bel merzen40

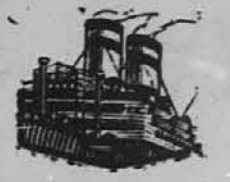
Bele noči, mali junak50

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

(FRANK SAKSER)

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

SHIPPING
NEWS

2. novembra:
Roma v Genoa
Manhattan v Havre
Albert Ballin v Cherbourg

3. novembra:
Dresden v Bremen

4. novembra:
Majestic v Cherbourg
Pennland v Havre
Statendam v Boulogne sur Mer
Aquitania v Cherbourg

5. novembra:
Champlain v Havre

9. novembra:
Pres. Roosevelt v Havre
Hamburg v Cherbourg

10. novembra:
Berlin v Bremen
Conte Grande v Genoa

11. novembra:
Romerio v Cherbourg
Bremen v Bremen
Paris v Havre

12. novembra:
Volendam v Boulogne sur Mer
Rex v Genoa

15. novembra:
Leviathan v Cherbourg in Bremen

16. novembra:
Vulcania v Trst
Deutschland v Cherbourg

18. novembra:
Olympic v Cherbourg
Europa v Bremen

23. novembra:
St. Louis v Cherbourg
Pres. Harding v Havre

24. novembra:
Gen von Steuben v Bremen

25. novembra:
Berengaria v Cherbourg

26. novembra:
Champlain v Havre
Augustus v Genoa
Majestic v Cherbourg

29. novembra:
Bremen v Bremen

30. novembra:
New York v Cherbourg
Manhattan v Havre
Statendam v Boulogne sur Mer

1. decembra:
Stuttgart v Bremen

2. decembra:
Homerio v Cherbourg

3. decembra:
Rex v Genoa

6. decembra:
Saturnia v Trst

7. decembra:
Europa v Bremen
Pres. Roosevelt v Havre

8. decembra:
Berlin v Bremen

9. decembra:
PATIS (BOŽIČNI IZLET) Havre
Albert Ballin v Cherbourg
Olympic v Cherbourg

10. decembra:
Roma v Genoa

13. decembra:
Hamburg v Cherbourg

14. decembra:
Majestic v Cherbourg
Berengaria v Cherbourg
Conte di Savoia v Genoa

15. decembra:
Bremen v Bremen
Leviathan v Cherbourg in Bremen

21. decembra:
Pres. Harding v Havre
Deutschland v Cherbourg

22. decembra:
Dresden v Bremen

23. decembra:
Champlain v Havre
Homerio v Cherbourg

27. decembra:
Europa v Bremen

29. decembra:
New York v Cherbourg
Manhattan v Havre

30. decembra:
Olympic v Cherbourg

DVA BOŽIČNA IZLETA
V JUGOSLAVIJO

PREKO HAVRE

Na najnovšem francoskem parniku Prikljubljenem parniku
"CHAMPLAIN" in "PARIS"

26. NOVEMBRA 9. DECEMBRA

Izletnike bodo spremljali izvedeni spremljevalci French Line
NIZKE CENE ZA VSE DELE JUGOSLAVIJE

Za informacije in cene vprašajte pri našem lokalnem agentu
LEO ZAKRAJŠEK METROPOLITAN TRAVEL
General Travel Service, Inc. BUREAU (Frank Sakser)
1259 Second Ave., New York, N. Y. 216 W. 18th St., New York, N. Y.

French Line

19 STATE STREET NEW YORK, N. Y.

7 dni do
JUGOSLAVIJE

PRIPEAVNO

Božična Odplutje

z najhitrejšima parnikoma na svetu

EUROPA BREMEN

19. Nov. — 8. Dec. 30. Nov. — 16. Dec.

Poseben vlak ob parniku v Bremer-

haven jamči najbolj udobno potova-

nje v Jugoslavijo. Izborne vzete tudi

iz Cherbourga

Tudi redna tedenska odplutja z dobro

znanimi LLOYDOVIMI KABINSKIMI

PARNIKI

BERLIN STUTTGART

GEN. von STEUBEN DRESDEN

Za podrobnosti vprašajte kateregakoli lokal-

nega agenta ali

NORTH GERMAN LLOYD

57 BROADWAY - NEW YORK

Balkansko-Turška vojska	30	Cvetina Borogradska	45
Balkanska vojska, s slikami	25	Cvetke	23
Boj in zmaga, povest	20	Čebelica	22
Blagajna Velikega vojvode	60	Črčice iz življenja na kmetih	35
Bellegor	50		
Boj, (roman)	65	Drobiz, in razne povesti — Spisal MICHLEKI	60
Burska vojska	40	Darvazna, zgodovinska povest	50
Beatin dnevnik	60	Dekle Eliza	40
Božično darilo	35	Dalmatinske povesti	35
Božja pot na Bledu	20	Dolga roka	50
Božja pot na Šmarjni gori	20	Do Ohrida in Bitolja	70
Cankar:		Doli z orožjem	150
Grešnik Lenard, broš	70	Dve sliki: — Njiva; Starša	
Mimo življenja	50	(Mesko)	60
Moje življenje	75	Devica Orleanska	50
Romantične duše	60		
Čarovnica	25	Duhovni boj	